

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ ป.๕ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง : นางสุนิสา สุขวัฒนา
นางสาวชลิตา วิทย์วงษ์กังวาล
นางสาวบุญเจือ เพ็ชรเกตุ
ผู้ตรวจ : นางปัทมา แผ่นระกูล
นายศักดิ์ พลบึงกล้า
นายธนสาร รมยะพันธ์
บรรณาธิการ : ดร.สุนีย์ วิทย์สัมพันธ์

ผลิตและจัดจำหน่าย

บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด
นางสาวปัญจณี วิทย์สัมพันธ์
๑๐๑/๑๔ หมู่บ้านมณียา ๓ ซอย ๑๐
ถนนรัตนนิเบศร์ ตำบลไทรมา อำเภอมือง
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทร. ๐-๒๕๒๔-๖๓๑๖
๐๘-๑๔๔๕-๙๙๖๘
๐๘-๖๓๐๐-๔๑๑๓
โทรสาร ๐-๒๕๔๔-๓๔๒๓
E-mail : editor@muangthaibook.com
Website : www.muangthaibook.com

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

การงานอาชีพ ป.๕

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง : นางสุนิสา สุขวัฒนา
นางสาวชลิตา วิทย์วงษ์กังวาล
นางสาวบุญเจือ เพ็ชรเกตุ
ผู้ตรวจ : นางปัทมา แผ่นระกูล
นายศักดิ์ พลบึงกล้า
นายธนสาร รมยะพันธ์
บรรณาธิการ : ดร. สุนีย์ วิทย์สัมพันธ์
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ธันวาคม ๒๕๖๓
จำนวน : ๓,๐๐๐ เล่ม
ผลิตโดย : บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด
นางสาวปัญจณี วิทย์สัมพันธ์
๑๐๑/๑๔ หมู่บ้านมณียา ๓ ซอย ๑๐ ถนนรัตนนิเบศร์
ตำบลไทรมา อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐
โทร. ๐-๒๕๒๔-๖๓๑๖, ๐๘-๑๔๔๕-๙๙๖๘, ๐๘-๖๓๐๐-๔๑๑๓
โทรสาร ๐-๒๕๔๔-๓๔๒๓
E-mail : editor@muangthaibook.com
Website : www.muangthaibook.com
ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๒๘๑-๙๒๓-๐
ราคา : ๖๐ บาท

“หนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของ บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด ห้ามทำซ้ำ คัดลอก เลียนแบบ
ทำสำเนาตัดแปลง หรือวิธีการอื่นใดไปเผยแพร่ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้
นอกจากจะได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด”

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ป.๕ เล่มนี้ เรียบเรียงขึ้นสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งมีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เนื้อหาในหนังสือมีทั้งหมด ๖ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย (๑) การดูแลรักษาเสื้อผ้า (๒) การจัดการงานบ้าน (๓) การเก็บรักษาสิ่งของสำคัญ (๔) การปลูกพืชและการทำบัญชีครัวเรือน (๕) การซ่อมแซมและประดิษฐ์ และ (๖) อาชีพน่ารู้ในชุมชน พร้อมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากระบวนการคิด เสริมทักษะความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต และกระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งสามารถดูสื่อวีดิทัศน์สรุปสาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วย โดยสแกนคิวอาร์โค้ดและมีแบบทดสอบประเมินตนเองแบบออนไลน์

ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน การงานอาชีพ ป.๕ เล่มนี้ จะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียงพร้อมน้อมรับคำติชม และกรุณาแจ้งให้สำนักพิมพ์ทราบเพื่อดำเนินการปรับปรุงในโอกาสต่อไป

นางสุนิสา สุขวัฒนา
นางสาวชลิตา วิทย์วงศ์กังวาล
นางสาวบุญเจือ เพ็ชรเกตุ
และ

ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ การดูแลรักษาเสื้อผ้า.....๑

๑. ความหมายและความสำคัญของการดูแลเสื้อผ้า.....	๒
๒. การทำความสะอาดเสื้อผ้า.....	๔
๓. การรีด พับ และจัดเก็บเสื้อผ้า.....	๗
๔. การซ่อมแซมเสื้อผ้า.....	๑๑
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑.....	๒๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การจัดการงานบ้าน.....๒๗

๑. ความหมายและความสำคัญของการจัดการงานบ้าน.....	๒๘
๒. การจัดโต๊ะอาหาร ตู้อาหาร ตู้เย็น ห้องครัว และห้องรับแขก.....	๓๐
๓. การทำความสะอาดห้องน้ำ.....	๓๔
กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒.....	๔๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การเก็บรักษาสลิ่งของสำคัญ.....๕๗

๑. การจัดเก็บเอกสารสำคัญ.....๕๘
๒. การดูแลรักษาสลิ่งส่วนตัว.....๕๐
- กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๓.....๕๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ การปลูกพืชและการทำบัญชีครัวเรือน.....๕๕

๑. การปลูกพืช.....๕๖
๒. การทำบัญชีครัวเรือน.....๖๔
- กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔.....๗๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ การซ่อมแซมและประดิษฐ์.....๗๓

๑. การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน.....๗๔
๒. กระบวนการซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน.....๗๘
๓. การประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุเหลือใช้.....๘๓
๔. กระบวนการประดิษฐ์ของใช้ของตกแต่งจากวัสดุเหลือใช้.....๘๕
- กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕.....๙๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ อาชีพน่ารู้ในชุมชน.....๙๕

๑. ความหมายและความสำคัญของอาชีพในชุมชน.....๙๖
๒. ความแตกต่างของอาชีพในชุมชน.....๑๐๐
๓. ปัจจัยในการเลือกอาชีพ.....๑๐๒
- กิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ที่ ๖.....๑๐๔

บรรณานุกรม.....๑๐๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

การดูแลรักษาเสื้อผ้า

สาระที่ ๑

การดำรงชีวิตและครอบครัว

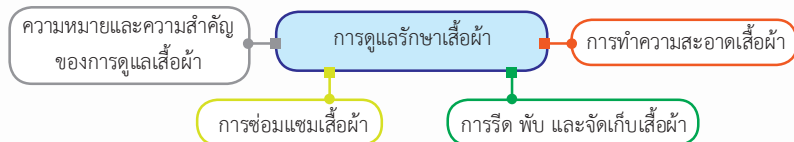
มาตรฐาน ง ๑.๑

เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

- ง ๑/๑ ป.๕/๑ อธิบายเหตุผลในการทำงานแต่ละขั้นตอนถูกต้อง ตามกระบวนการทำงาน
- ง ๑/๑ ป.๕/๒ ใช้ทักษะการจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบ ประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์
- ง ๑/๑ ป.๕/๔ มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

ผังสาระการเรียนรู้

สาระสำคัญ

การดูแลเสื้อผ้าที่เราสวมใส่ ไม่ว่าจะเป็นด้วยจุดประสงค์เพื่อปกปิดร่างกาย เพื่อช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้กับผู้สวมใส่ หรือด้วยเหตุผลอื่นใด ล้วนมีความสำคัญที่ต้องดูแลรักษาให้ถูกวิธี ได้แก่ การทำความสะอาด จัดเก็บและรักษาเสื้อผ้า ด้วยการซัก ตาก รีด พับ หรือแขวนในตู้เสื้อผ้า

๒ การงานอาชีพ ป.๕

๑. ความหมายและความสำคัญของการดูแลเสื้อผ้า

๑.๑ ความหมายของการดูแลเสื้อผ้า

เสื้อผ้าเป็นสิ่งจำเป็นที่มนุษย์ใช้สวมใส่เพื่อปกปิดร่างกาย เพื่อปกป้องร่างกายจากสภาวะอากาศ สภาพแวดล้อม ความปลอดภัย และช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีให้กับผู้สวมใส่

การดูแลเสื้อผ้า หมายถึง การทำความสะอาด จัดเก็บและรักษาเสื้อผ้า โดยซัก ตาก รีด พับ หรือแขวนในตู้เสื้อผ้าอย่างถูกวิธี และอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ

๑.๒ ความสำคัญของการดูแลเสื้อผ้า มีดังนี้

๑. ทำให้เสื้อผ้าสะอาด ปราศจากกลิ่นเหม็น ไม่มีคราบสกปรก หรือรอยเปื้อนต่าง ๆ
๒. ป้องกันโรคผิวหนังต่าง ๆ ที่เกิดจากเชื้อราในเสื้อผ้า สกปรก เช่น หิด กลาก เกาฬ หรือเกิดผดผื่นคัน เป็นต้น
๓. ช่วยถนอมเสื้อผ้าและยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานขึ้น
๔. สร้างความมั่นใจให้ผู้สวมใส่ และส่งเสริมบุคลิกภาพให้ดูดี
๕. เป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยให้เป็นคนรักความสะอาด มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อตนเอง

การดูแลรักษาเสื้อผ้าอย่างถูกวิธี สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

๑. ขณะสวมใส่เสื้อผ้า

(๑) รับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้อาหารหกเลอะ กระเด็นใส่เสื้อผ้า

(๒) ไม่ใช่เสื้อผ้าขีดปากและมือ ควรใช้ผ้าหรือกระดาษชำระเช็ด

(๓) ไม่นำดินสอ ปากกา หรือสี มาขีดเขียนเสื้อผ้า

(๔) ไม่ดึงหรือกระชากเสื้อผ้าแรง ๆ ขณะเล่นกับเพื่อน

(๕) สวมผ้ากันเปื้อนเมื่อต้องทำกิจกรรมที่อาจทำให้เสื้อผ้าเลอะ เช่น ประกอบอาหาร ทำงานศิลปะ ทำงานเกษตร เป็นต้น

รูปที่ ๑.๑ สวมผ้ากันเปื้อนก่อนทำกิจกรรมที่อาจทำให้เสื้อผ้าเลอะ

๒. หลังสวมใส่เสื้อผ้า

(๑) เสื้อผ้าที่มีความชื้นจากเหงื่อหรือน้ำ หลังการสวมใส่ ให้ถอดเสื้อผ้าออกแล้วนำไปผึ่งในที่อากาศถ่ายเทสะดวกให้แห้งก่อน จากนั้นจึงนำไปใส่ตะกร้าเพื่อเตรียมซัก จะได้ป้องกันไม่ให้เกิดเชื้อราในผ้า

(๒) ตรวจสอบตรวจสอบ หากเสื้อผ้าชำรุด เช่น มีรอยขาด กระดุมหลุด ซิปแตก เป็นต้น ให้นำไปซ่อมแซมก่อนซักทำความสะอาด

๒. การทำความสะอาดเสื้อผ้า

การทำความสะอาดเสื้อผ้า คือ การชำระล้างสิ่งสกปรกด้วยการซักให้สะอาด เป็นการขจัดกลิ่นเหม็นโคลและคราบสกปรกให้หมดไปจากเสื้อผ้า ด้วยวิธีการซักมือหรือใช้เครื่องซักผ้า โดยก่อนซักจะต้องตรวจสอบทุกครั้งว่ามีสิ่งของอยู่ในกระเป๋าเสื้อผ้าและกางเกงหรือไม่ ถ้ามีให้นำออกให้หมด ส่วนเสื้อผ้าชำรุด ให้แยกออกแล้วนำไปซ่อมแซมก่อน จากนั้นให้กลับด้านในออกแล้วแยกเสื้อผ้าเป็นสองส่วน คือ ผ้าขาว และผ้าสี เพื่อแยกซัก จะได้ป้องกันสีเสื้อตกใส่กัน

รูปที่ ๑.๒ การแยกผ้าขาว-ผ้าสี

การซักด้วยมือ มีขั้นตอนดังนี้

๑. ใส่น้ำในกะละมังประมาณครึ่งหนึ่ง ใส่ผงซักประมาณ ๑-๒ ช้อนตวง ขึ้นอยู่กับปริมาณเสื้อผ้า

๒. นำเสื้อผ้ามานำแช่ไว้ประมาณ ๑๐-๑๕ นาที จากนั้นจึงเริ่มซักด้วยการขยี้เสื้อผ้าที่ละส่วนให้ทั่ว หากมีจุดไหนเป็นคราบสกปรกฝังแน่นให้ใช้แปรงช่วยขัดเบา ๆ

๓. เสื้อผ้าที่ซักเสร็จให้นำมาล้างด้วยน้ำเปล่า ๑-๒ ครั้ง หรือจนกว่าฟองจะหมด จากนั้นบีบพอหมาด ๆ แล้วนำไปตาก

การซักด้วยเครื่อง มีขั้นตอนดังนี้

๑. ตรวจสอบเครื่องซักผ้าที่จะใช้ว่าเป็นแบบไหน เช่น ถ้าเป็นเครื่องซักผ้าแบบอัตโนมัติ จะมีโปรแกรมการทำงานตั้งแต่ต้นจนจบ แต่ถ้าเป็นเครื่องซักผ้าแบบกึ่งอัตโนมัติ ผู้ซักต้องย้ายผ้าจากถังซักไปถึงปั่นหมาดด้วยตัวเอง จากนั้นให้ตรวจสอบว่าเครื่องซักผ้าพร้อมใช้งานหรือยัง

๒. นำเสื้อผ้าใส่ลงไป ระวังอย่าให้น้ำหนักเกินที่เครื่องซักผ้าระบุ แล้วใส่ผงซักฟอก และน้ำยาปรับผ้านุ่มในช่องที่กำหนด

รูปที่ ๑.๓ ซักผ้าด้วยเครื่องแบบอัตโนมัติ

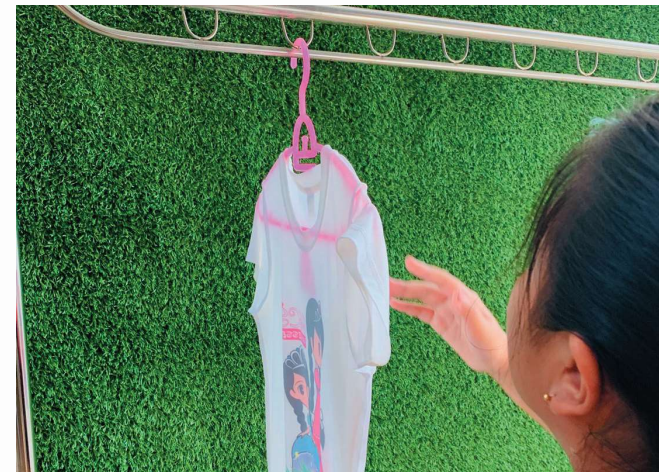
๓. ปิดฝาเครื่องแล้วเปิดสวิตช์ และตั้งโปรแกรมการทำงานของเครื่องซักผ้าให้ถูกต้องและเหมาะสมกับเสื้อผ้า เมื่อซักเสร็จแล้วนำไปตาก

การตากผ้าและเก็บผ้า มีขั้นตอนดังนี้

๑. นำเสื้อผ้าที่จะตากมาคลี่ออก แล้วสะบัดผ้าเพื่อให้ผ้าคลายตัวและไม่ยับมาก

๒. ควรตากผ้าโดยใช้ไม้แขวนเสื้อ จะได้ไม่เสียรูปทรงของเสื้อผ้า และควรกลับด้านในออก เพื่อไม่ให้สีของเสื้อผ้าซีดเร็ว

๓. นำไม้หนีบมาหนีบเสื้อผ้าตามรูปทรงของเสื้อผ้า

รูปที่ ๑.๔ การตากผ้า

๔. เมื่อเสื้อผ้าแห้งแล้ว ควรจัดเก็บแล้วนำไปพับแยกให้เรียบร้อย โดยตรวจสอบตามขอบเสื้อหรือบริเวณผ้าหนา ๆ เช่น บริเวณกระเป๋าสีหรือกางเกงว่าแห้งทุกส่วนหรือไม่ ถ้ายังมีความชื้นอยู่ ให้นำไปตากแดดหรือผึ่งลมให้แห้งสนิท

๕. การแยกเสื้อผ้ามาเก็บ ควรแยกเป็นส่วน ๆ โดยแบ่งเป็นเสื้อผ้าที่ไม่ต้องรีด เช่น ชุดชั้นใน ชุดอยู่บ้าน ถุงเท้า เป็นต้น และเสื้อผ้าที่ต้องรีด เช่น ชุดนักเรียน ชุดไปเที่ยว ชุดไปงานต่าง ๆ เป็นต้น

๓. การรีด พับ และจัดเก็บเสื้อผ้า

การรีดผ้าเป็นการใช้ความร้อนจากเตารีดทำผ้าให้เรียบ วิธีการรีดมี ๒ แบบ คือ การรีดพับ เป็นการรีดโดยยกเตารีดทับเสื้อผ้าทีละส่วน และการรีดแบบไถ เป็นการรีดโดยใช้เตารีดไถไปมาทีละส่วน

การรีดเสื้อผ้า มีขั้นตอนดังนี้

๑. จัดเตรียมอุปกรณ์ในการรีด ได้แก่ เตารีด เตารีดหรือผ้ารองรีด กระบอกฉีดน้ำ ไม้แขวนผ้า ที่แขวนผ้า ตะกร้า

๒. แยกประเภทของเสื้อผ้า เช่น ผ้าบาง ผ้าขาว ผ้าสี ผ้าหนา

๓. เสียบปลั๊กเตารีด แล้วปรับอุณหภูมิให้เหมาะสมกับชนิดของผ้าที่จะรีด โดยควรเริ่มจากผ้าบางหรือผ้าขาวก่อน จากนั้นจึงรีดผ้าสีหรือผ้าหนา โดยผ้าบางให้ใช้ไฟอ่อน ๆ ผ้าหนาใช้ไฟแรงขึ้นตามลำดับ

๔. นำเสื้อผ้าที่จะรีดมาวางบนโต๊ะรองรีด ใช้กระบอกฉีดน้ำพ่นเบา ๆ บริเวณที่จะรีด ต้องระวังอย่าให้มากหรือเปียกชื้น และหากเป็นเสื้อผ้าที่ไม่ยับมากอาจนำมารีดได้โดยไม่ต้องฉีดน้ำ

รูปที่ ๑.๕ การฉีดน้ำบนเสื้อ

๕. การรีดผ้าให้รีดผ้าทีละส่วน โดยเริ่มจากปกเสื้อ แขนเสื้อ และตัวเสื้อตามลำดับ หากเป็นกางเกงหรือกระโปรงให้รีดจากขอบกางเกงหรือกระโปรงก่อน จากนั้นจึงมารีดที่ตัวกางเกงหรือกระโปรง

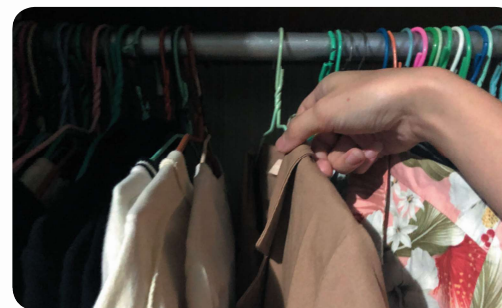
รูปที่ ๑.๖ การรีดผ้าทีละส่วน

๖. ในขณะที่รีดเสื้อผ้า หากต้องวางเตารีด ให้วางไว้บนแป้นที่อยู่ส่วนท้ายของโต๊ะรองรีด หรือวางไว้ข้างนอก ห้ามวางบนผ้ารองรีดหรือผ้าที่กำลังรีดโดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้ผ้ามีรอยไหม้ หรือเป็นอันตรายได้

รูปที่ ๑.๗ การวางเตารีด

๗. เมื่อรีดเสร็จแล้วให้นำมาใส่ไม้แขวน จัดรูปทรงให้เรียบร้อย แล้วนำไปแขวนให้เรียบร้อย

รูปที่ ๑.๘ นำเสื้อผ้าไปแขวนเมื่อรีดเสร็จ

ข้อควรรู้

- **ไม่ควร**รีดผ้าบ่อย ๆ ควรรีดครั้งละหลาย ๆ ชุด
- **ไม่ควร**ฉีดน้ำมากเกินไป เพราะทำให้ต้องใช้เวลานานในการรีดนาน
- หลังจากถอดปลั๊ก ความร้อนที่มีอยู่ในเตารีด สามารถใช้รีดผ้าเช็ดหน้าหรือเสื้อผ้าบาง ๆ ที่ไม่ต้องใช้ความร้อนมากได้

การพับและจัดเก็บเสื้อผ้า

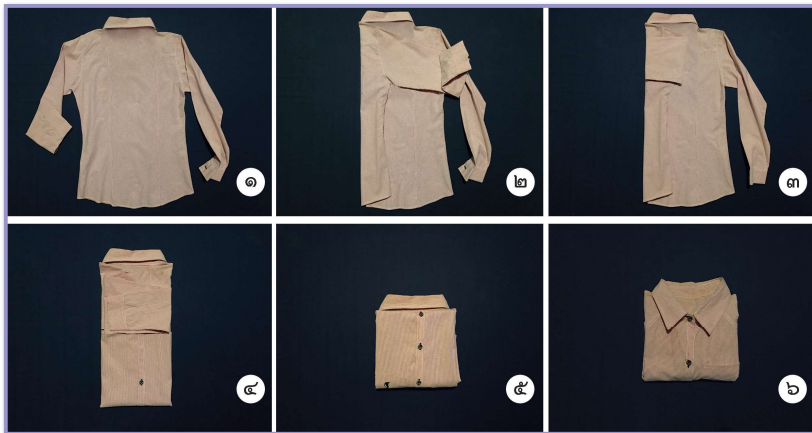
เสื้อผ้าที่นำมาจัดเก็บในตู้ ควรแยกประเภทให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกเมื่อต้องการใช้งาน โดยปฏิบัติดังนี้

๑. เสื้อผ้าที่รีดเสร็จแล้วให้นำไปแขวนไว้ในตู้ โดยแยกเป็นส่วนของเสื้อและกางเกง หรือกระโปรงอย่างเป็นระเบียบ

๒. เสื้อผ้าที่ไม่จำเป็นต้องรีด เช่น เสื้อยืด ชุดชั้นใน ผ้าเช็ดตัว ถุงเท้า เป็นต้นให้นำมาพับ แยก และจัดเก็บไว้ในตู้ให้เรียบร้อย

การพับเสื้อ

การพับเสื้อ ให้เริ่มจากพลิกด้านหลังขึ้นมา แล้วพับแขนทีละข้างเข้าหากัน จากนั้นพับทบขยจากด้านล่างขึ้นไปด้านบน แล้วพลิกกลับด้านหน้าขึ้นมา ดังรูป

การพับกางเกง

การพับกางเกง ให้พับโดยทบขากางเกงเข้าหากันทั้งสองด้าน จากนั้นพับขาขึ้นไป ที่เป้ากางเกง แล้วพับครึ่งกางเกงเข้ามาอีก ๒ ครั้ง

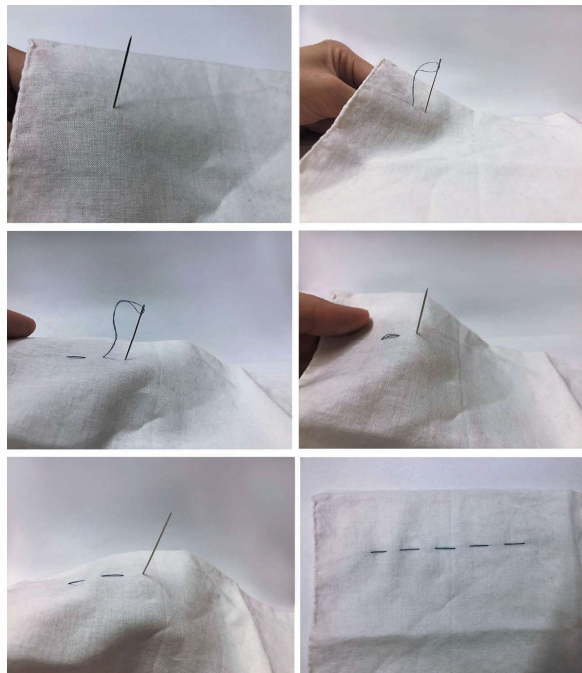
๔. การซ่อมแซมเสื้อผ้า

เสื้อผ้าที่เราสวมใส่ในชีวิตประจำวัน เมื่อมีการสวมใส่บ่อยครั้ง อาจเกิดชำรุดได้ เช่น กระดุมหลุด ตะเข็บปริหรือขาด ซิปแตก ถ้าเราสามารถซ่อมได้ด้วยตนเอง จะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย และประหยัดทรัพยากร

การเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้าแบบพื้นฐาน มีวิธีดังนี้

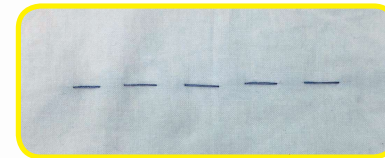
๔.๑ การเนา

การเนาคือวิธีเบื้องต้นของการเย็บผ้า โดยการยึดผ้าให้ติดกันชั่วคราว เพื่อให้การเย็บในขั้นตอนต่อไปง่ายขึ้น เมื่อเย็บผ้าเสร็จแล้วให้เลาะด้ายที่เนาออก

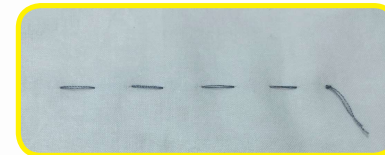

วิธีการเนาแบบเท่ากัน

การเย็บของฝีเข็มที่มีความถี่และห่างเท่า ๆ กันทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เป็นการเย็บผ้าให้ติดกันแบบไม่แน่นมากนัก

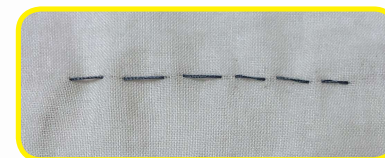
ด้านหน้า

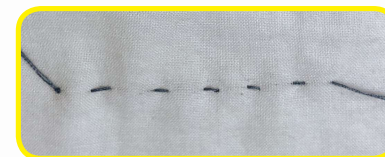
ด้านหลัง

วิธีการเนาแบบไม่เท่ากัน

การเย็บที่ความถี่และความห่างของฝีเข็มสลับกัน ด้านหน้าจะถี่ ด้านหลังจะห่าง วิธีการนี้จะทำให้ผ้ายึดติดกันแน่นกว่าการเนาแบบเท่ากัน

ด้านหน้า

ด้านหลัง

การเนาเฉียง

การเนาผ้าตามแนวทแยงด้วยผ้า ๒ ชั้น ให้ติดกัน

๔.๒ การสอย

การเย็บที่ทำให้มองไม่เห็นด้ายปรากฏภายนอกเด่นชัด จึงมักใช้ในการเย็บปกเสื้อ ซาบเสื้อ ขอบกระโปรงและกางเกง หรือสอยริมผ้าเพื่อกันลุ่ย เช่น ชายกางเกง ชายกระโปรง ชายเสื้อ

๑. การสอยซ่อนด้าย

นิยมใช้เย็บผ้าซ่อนตรงริม เช่น ชายกระโปรง กางเกง ชายเสื้อ ก่อนลงมือเย็บต้องพับริมผ้าให้เรียบแล้วเนาตรึงไว้ โดยแทงเข็มสอดเข้าไปในรอยพับของผ้า แล้วแทงเข็มออกมาจากรอยพับ ให้ปลายเข็มเกี่ยวผ้าด้านนอก ดึงด้ายให้ตึงพอประมาณ แล้วแทงสอดเข้าไปในรอยพับของผ้า ทำเช่นนี้จนสุดริมผ้า

๒. การสอยฟันปลา

การสอยแนวเส้นด้ายทแยงขึ้นทแยงลงแบบสลับฟันปลา ในส่วนที่เป็นแนวพับชายผ้า นิยมใช้ในการสอยชายเสื้อ ชายกางเกง ชายกระโปรง โดยเริ่มเย็บจากด้านซ้ายของผ้าชั้นล่าง แล้วแทงเข็มขึ้นจากด้านล่าง และผูกปมซ่อนไว้ด้านล่าง จากนั้นปักเข็มลงบนผ้าอีกชั้นที่อยู่ด้านบน แล้วแทงเข็มย้อนกลับไป ๑/๘ นิ้ว และดึงเข็มขึ้นมา

ให้ปักเข็มกลับมายังผ้าชั้นล่าง โดยให้ด้ายปักพาดทับด้ายที่ปักไว้ก่อนหน้านี้ในแนวทแยง แล้วแทงเข็มขึ้นให้ห่างจากจุดที่ปัก ๑/๘ นิ้ว ให้ปักแบบเดิมซ้ำไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะได้ความยาวตามต้องการ

